

Miljödepartementet

Yttrande - Remiss - Om prövning och omprövning (SOU 2022:33)

Örebro kommun har beretts tillfälle att yttra sig över Miljödepartementets betänkande Om prövning och omprövning (SOU 2022:33). Sista svarsdag är den 31 oktober.

Generella kommentarer

Örebro kommun gör bedömningen att förslaget kommer att betyda större ansvar för tillsynsmyndigheterna och att dessa därmed kommer att behöva ökade resurser över tid.

Förslagna ändringar i prövningslagstiftningen kommer medföra att arbetsbördan och ansvaret förskjutas från verksamhetsutövare till kommuner och länsstyrelser eftersom förslagen innebär att dessa ska få nya ålägganden med att göra bedömningar och ställningstaganden som idag måste göras av en verksamhetsutövare. Tydligaste exemplet är att 10 års granskning av tillstånd – som idag görs av verksamhetsutövaren och redovisas för tillsynsmyndigheten om det krävs för tillsynen – ska helt göras av tillsynsmyndigheten.

Örebro kommun uppfattar också att förslaget innebär en uppstyrning av mindre detaljer så att det blir likvärdigare tillämpning av anmälningar och tillståndsärenden, vilket vi uppfattar som positivt.

Specifika kommentarer

Sid. 23: Med moderna miljövillkor menas att tillståndets villkor eller bestämmelser till skydd för människors hälsa eller miljön har bestämts i en dom eller ett beslut som inte är äldre än 40 år. Kunskap och teknik har en mycket snabbare utveckling och en så lång tid mellan tillståndsprövningar kan medföra att det hämmar utvecklingen och implementering av grön teknik avsevärt. Vidare medför så lång tid mellan miljöprövningar att det blir väldigt svårt att flytta eller ändra på miljöfarliga verksamheter som blivit olämpligt lokaliserade p.g.a. samhällsutvecklingen i övrigt.

Sid. 41: 16§ Moderna miljövillkor: En ny definition i lagstiftningen, förslaget som det är skrivet kan komma att medföra att varje gång som ett villkor får ny praxis eller prejudikat kan tillsynsmyndigheter ansöka eller ta upp frågan om omprövning av villkor för berörda verksamheter oavsett hur gammalt tillståndet är.

Sid. 203: Tillsynsmyndigheten ska göra översyn av tillstånd vart 10:e år: Redan idag har man rätt att kräva omprövning av tillstånd vart tionde år. Denna skrivelse är ett sätt att säkerställa att tillsynsmyndigheten har genomfört bedömning och redovisar det för en verksamhetsutövare. Detta är ett avsteg från miljöbalkens krav på omvänd bevisbörda dvs. det är upp till verksamhetsutövarens som ska redovisa för tillsynsmyndigheten att man har ett korrekt tillstånd för sin verksamhet.

Kommentar till avsnittet om ”Ett särskilt stöd till klimatprojekt” (kapitel 8):

I detta avsnitt beskrivs förslag att samla miljöteknisk kompetens för industrins klimatomställning genom ett kunskapscentrum hos Energimyndigheten där man anger att det ska ske i samverkan med Naturvårdsverket. Lite tidigare i texten beskrivs också ett förslag att inrätta en s.k. ”klimatstyrka” vid någon av landets länsstyrelser för att stödja samtliga länsstyrelser i arbetet med nya eller ändrade miljötillstånd för verksamheter. Örebro Kommun vill påtala vikten av att näringslivet själva är representerade i den grupp som ska ha samlad kompetens om industrins klimatomställning. Det är helt naturligt att organisationer som sitter på kunskap om industriella processer (automation, supply chain, leanprocesser mm..) och med stark förankring i industrin är representerade i ett sådant kunskapscentrum som föreslås. En sådan organisation skulle tex kunna vara de Industriella Utvecklingscenter (som ofta förkortas ”IUC”) som finns etablerade som regionala noder runt om i landet.

Kommentarer till avsnittet ”Konsekvenser för stat och kommuner” (kapitel 11):

I rapporten beskrivs att man vid dialog- och samrådsmöten med flera aktörer pekat på att prövningssystemet som helhet är underfinansierat. Dessutom innebär förslaget till förbättringar av miljöprövningar i syfte att underlätta klimatomställning också samtidigt delvis nya uppgifter och arbetssätt för myndigheter och kommuner.

Det anges att förstärkt samråd väntas leda till behov av resursförstärkning hos framför allt länsstyrelsen och i viss mån även partsmyndigheterna däribland kommuner. I förslaget anges att såväl Länsstyrelsen som miljöprövningsdelegationerna som mark- och miljödomstolarna bör få förstärkta resurser för omprövning, eftersom antalet omprövningar väntas öka

till följd av utredningens förslag.

Örebro kommun vill påkalla att även kommunernas kostnader ökar till följd av förslaget. I utredningen anges att dessa ”bedöms delvis kunna finansieras av tillsynsavgiften” för kommunerna. Eftersom de avgifterna redan upplevs som höga av bland andra näringslivet är det inte särskilt lämpligt att övervältra ytterligare kostnader. Örebro kommun gör därför bedömningen att förslaget även bör innehålla ett förslag om resursförstärkning till kommunerna och inte bara till övriga myndigheter och Länsstyrelser.

Jimmy Nordengren (C)

Ordförande Kommunstyrelsens utskott för hållbar utveckling

Örebro kommun